

►►► ПЕРЕДМОВА ◄◄◄

Ось і стали ваші вихованці учнями-третьокласниками. За два роки шкільного навчання в класі створився достатньо згуртований колектив, у якому кожен учень або учениця встигли добре показати їй певною мірою реалізувати себе: свої чесноти та вади, особливості свого характеру, власні здібності та нахили, коло своїх інтересів тощо. Звісно, класовод на даний час уже добре знає будь-якого зі своїх підопічних — чим живе дитина, чого вона потребує, чого їй бракує і чого хочеться, на що дитина здатна і якою мірою можна розраховувати на її потенційні усніхи, досягнення тощо.

Зрозуміло, що з моменту вступу до школи і навіть порівняно з 2 класом діти відчутно подорослішали — не тільки фізично, але і психічно й інтелектуально. Змінилися і навчальні вимоги до школярів. Вони стали вищими, адже шкільна програма широку ускладнюється, а розумове навантаження на дитину з кожним новим навчальним роком зростає.

Проте життя класного колективу триває. Життя, в якому навчання стало більш серйозним, а завдання — більш об'ємними, вимагає все більшої відповідальності, щоденної наполегливої праці, без якої неможливий і недоцільний жоден навчальний день. До того ж педагогу хочеться (і треба!) все встигнути, хоча це зовсім не просто. На перший погляд може здатися, що ігри, казки, розваги для таких учнів уже не є необхідністю, що вони вичерпали себе, відійшли в минуле разом із першими навчальними роками, та й колектив класу вже давно сформований і стосунки між дітьми в новому склалися.

Та чи такі вже дорослі третьокласники, щоб обійтися без ігор, веселих свят, спільногоЯ цікавого дозвілля? Безумовно, ні. Більше того: чим старшою стає дитина і чим більше навчальних обов'язків у неї з'являється, тим більша вірогідність того, що вона почне асоціювати школу виключно з обов'язками, з працею — необхідною, але часто вимушеною, нудною, важкою, що далеко не завжди приносить позитивні емоції.

Саме тому і в 3 класі спільні заходи-розваги доцільні і корисні. По-перше, вони дадуть змогу дітям просто відпочити фізично і морально, провести дозвілля разом, відхилитися, абстрагуватися від шкільних дисциплін та уроків. По-друге, такі свята сприятимуть розвитку допитливості, фантазії, творчих можливостей кожного учня, причому це відбудуватиметься не в примусовій формі, а винятково за бажанням самої дитини.

Хтось, проявивши себе під час такого заходу, можливо, змінить свій авторитет у класі, а хтось, зацікавившись темою заходу, прочитає нову книгу, пов'язану з нею, і стане більш ерудованим... Але головна мета свят-розваг — надання дітям позитивних емоцій, гарних вражень, яких так часто бракує сучасному учневі у повсякденних шкільних буднях. Крім того, спілкування з учителем в дещо неформальній обстановці, в інших умовах, відмінних від традиційних дисциплінарно-урочних, матиме позитивний вплив на розвиток довіри, симпатії між дітьми та педагогом, сприйняття ними вчителя як доброго друга, який багато знає і може бути не тільки вимогливим та серйозним, але й веселим, дотепним, товарищським тощо.

Ця збірка продовжує серію «Наш клас» і пропонує класоводам, які працюють з учнями третього року навчання в загальноосвітній школі, розробки святкових заходів розважального характеру, які можна використати в організації дозвілля дітей.

Представлені в книзі сценарії відрізняються різноманітністю тематикою: це і світ природи, і народні звичаї, і спорт, і етикет, і ігрові ерудит-шоу тощо.

Додаток книги містить добірку завдань інтелектуального характеру для розвитку кмітливості учнів (кросворди, ребуси, головоломки) та різноманітних ігор, які також можуть бути використані під час спільногодозвілля класу під керівництвом та за участі вчителя.

До пропонованого посібника також додається аудіодиск «Музичний супровід до свят», в якому зібрані мелодії та пісні відповідно до матеріалу представлених розробок.

Сподіваємося, що ця методична збірка допоможе класоводам, які працюють із третьокласниками, в організації шкільного дозвілля своїх вихованців та посприяє підтримці між учнями класу та вчителем доброзичливих, позитивних і щиріх взаємин.

СЦЕНАРІЙ СВЯТ

ЧАРІВНІ ПОРИ РОКУ

Коментар. Захід доцільно провести в спортивному залі школи. До свята приміщення кожен куточек спортзалу прикрашають атрибутикою певної пори року (речі, що асоціюються з тією чи іншою порою року, ватманські аркуші з відповідними пейзажними ілюстраціями тощо). Учитель має подбати про оформлення кросворду «Пори року».

Обладнання: лавочки (в кожному кутку залу та по центру приміщення); ілюстрації із зображеннями пір року; великий будильник; механічна іграшка з дистанційним керуванням; клубок ниток; мікрофон; хлопавка; невеликі м'ячі; ложки та ємності з водою; два кошики; аркуш із кросвордом; білі стрічки; килимок (можна використати спортивний мат, застеливши його білим простирадлом); штучні квіти; ручки та папір; пензлик; пов'язки з темної тканини на очі; капелюх; картки з загадками; аудіоапаратура; вирізані з картону кружечки-емблеми з атрибутикою місяців року; символічні призи для переможців ігор.

ДІЙОВІ ОСОБИ

Учитель

Ведуча (*падчерка з казки С. Маршака «Дванадцять місяців», старшокласниця*)

Місяці року (12 осіб)

ХІД ЗАХОДУ

Діти та вчитель збираються біля входу до спортзалу.

Учитель. Діти, вас у класі досить багато. Про всіх вас можна сказати: веселі, допитливі, кмітливі, товариські. Але кожен

хлопчик і кожна дівчинка в нашому класі — це маленький власний світ своїх мрій, захоплень, смаків, уподобань. Це стосується всього, і пір року також. Розкажіть, хто з вас найбільше любить золоту осінь із барвистими деревами, сріблястими павутинками бабиного літа таrudими опеньками? А хто віddaє перевагу зимі з лижами та ковзанами, моросянами візерунками на вікнах та численними святами від Миколая до Водохреща? А хто вважає найкрашою весну — пору пробудження з дзвінкими струмками, першими найніжнішими квітами та духмяною зеленню, з бентежною травневою грозою та яскравою райдугою в небі після неї? А хто впевнений, що немає кращої пори, ніж літо, адже влітку в нас катікули? (*Відповіді дітей.*)

Звичайно, в реальності природа влаштована так, що всі пори року приходять до нас у свій час, кожна строго на три місяці. Але сьогодні на святі ми спробуємо прискорити хід часу. І допоможе нам з вами в цьому наша уява, фантазія і ось цей «чарівний» будильник. (*Педагог дістає будильник, який кілька секунд гучно цокає, а потім дзвонить.*)

Будильник радий сповіщати,
Що час мандрівку починати —
Цю подорож у осінь й зиму
Й у дні весняні неодмінно.
І навіть в сонячному літі
Устигнуть побувати діти.
Це буде наша з вами казка.
Ну що, рушаємо? Будь ласка!

Звучить музика пісні «Вічна весна». (Трек 1.)

Педагог відкриває перед учнями двері спортзалу і запрошує їх увійти.

У залі дітей зустрічає ведуча. Вона вітає гостей та представляє себе.

Ведуча. Доброго дня, хлопчики й дівчатка! Ви мене відзначили? Адже я — та сама падчерка, яку зла мачуха через примху капризної королеви послала до лісу по підсніжники. Та не коли-небудь, а лютою зимою, під самий Новий рік. І під час цієї подорожі я знайшла собі аж дванадцятьох нових друзів — чудових, щедрих, самобутніх! Ви знаєте, хто стали моїми друзями? (*Місяці року?*)

Так! І відтоді я можу, як і вони, трішки чаклювати: зиму, весну, літо наблизити, серед літа осінь викликати, а взимку морози

ЗМІСТ

Передмова 3

Сценарії свят

Нарівні пори року	5
Здоров'я, сила, доброта	20
Посвята в козачата	29
Гаємниці рідної природи	41
Віночок зимових свят обрядових	53
У країні ввічливості	64
У царстві дивному дерев	74
Кіномандрівка	84
Проводи зими	92
В палаці золотої рибки	101
Кумедні історії, або болотяний ералаш	111
Ура! У нас канікули!	123
Свято іменинників	136
У народної казки на гостинах	142

Додаток

Хросворди	148
Гри	154
Перелік фонограм	157